



hoogheemraadschap  
**Hollands  
Noorderkwartier**

De heer Vonk -  
Algemene Waterschapspartij (AWP)

Datum  
16 december 2021

Uw kenmerk

Contactpersoon  
Jouke Smid

Dossiernummer  
HHNK/21000066

Registratienummer  
21.1059781

Telefoonnummer  
+31683200375

Onderwerp  
Beantwoording schriftelijke vraag -  
AWP - Juridische fuik overheid maakt  
burgers 'kansloos'

Geachte heer Vonk,

Op 29 november jongstleden stelde u het college van dijkgraaf en hoogheemraden schriftelijke vragen over het niet-ontvankelijk verklaren van bezwaarschriften vanwege een termijnoverschrijding (21.1041091). Met deze brief voorzien wij in de beantwoording van uw vragen. Op de volgende pagina's vindt u de vragen, gevolgd door een reactie.

Met vriendelijke groet,

namens het college van dijkgraaf en hoogheemraden,

de secretaris,

de dijkgraaf,

M.J. Kuipers

drs. L.H.M. Kohsiek



Datum  
16 december 2021

Juridische fuik overheid maakt burgers 'kansloos'  
<https://nos.nl/l/2407555>

Vraag:

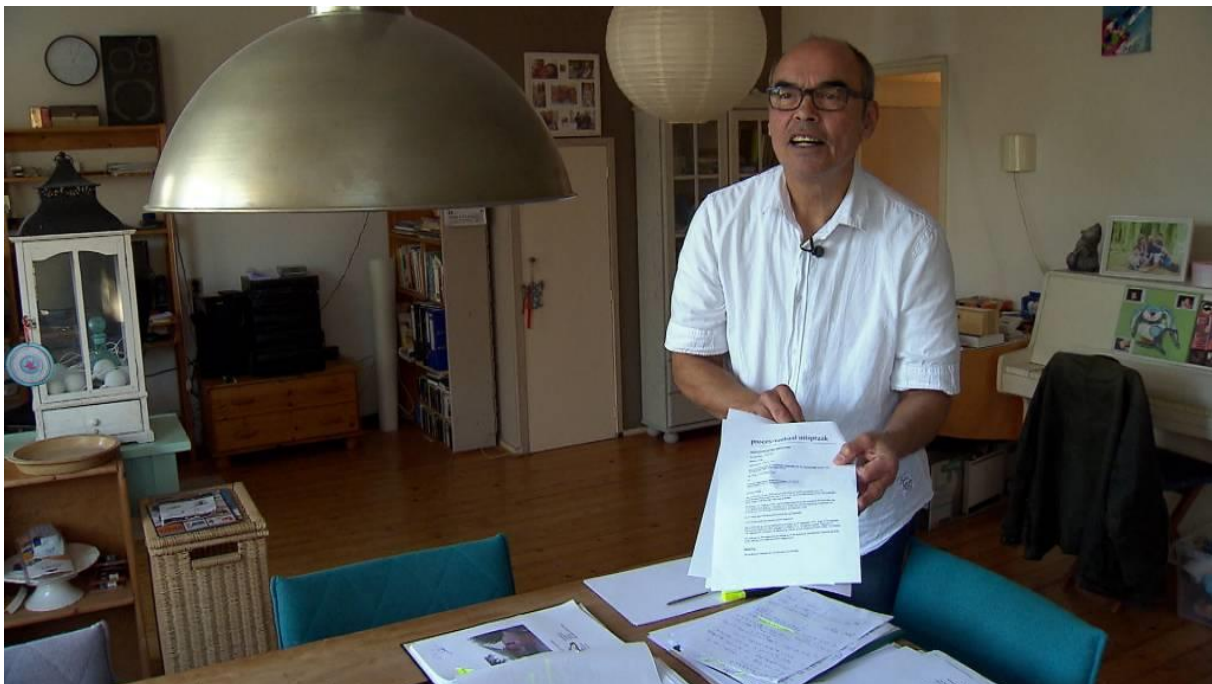
Komt het voor dat HHNK bezwaren niet ontvankelijk verklaart omdat de termijn (iets) overschreden is?

Zo ja, wil HHNK hier in de toekomst svp soepel mee omgaan?

Groet

Peter Vonk,  
AWP.

## ARTIKEL



Rudy Veen laat zijn correspondentie met de overheid zien NIEUWSUUR



NIEUWSUUR • BINNENLAND • GISTEREN, 17:11

# Juridische fuik overheid maakt burgers 'kansloos'

Yoeri Vugts

Jan Eikelboom

Burgers die een overheidsbesluit willen aanvechten, komen door kleine administratieve fouten volledig klem te zitten. Wie te laat bezwaar indient, is nagenoeg kansloos bij de overheid én rechter. Deskundigen willen een aanpassing van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Dat moet een einde maken aan de juridische fuik, zeggen ze tegen *Nieuwsuur*.

Wie het niet eens is met een overheidsbesluit - zoals een WOZ-aanslag, de toekenning van een uitkering of een schadeclaim - moet binnen een wettelijke termijn bezwaar maken, meestal binnen zes weken.

Het kan gebeuren dat iemand te laat bezwaar of beroep aantekent, bijvoorbeeld omdat een brief niet is ontvangen of omdat iemand vanwege omstandigheden niet op tijd kan reageren. Overheden kunnen een bezwaar dan alsnog in behandeling nemen, maar weigeren dat vaak. Ze verklaren een bezwaar dan 'niet-ontvankelijk'.

## Lat ligt hoog

Burgers kunnen dan nog wel in beroep bij de rechter. Die kan de termijnoverschrijding door de vingers zien wanneer iemand daar een goede reden voor heeft. Maar de lat voor een zogenoemd 'verschoonbare termijnoverschrijding' ligt erg hoog, ziet hoogleraar bestuursrecht Ymre Schuurmans. "Los van een terminale ziekte of een ernstig ongeluk is het heel moeilijk om daar een beroep op te doen."

Andersom geldt dat overheden die zich niet aan wettelijke termijnen houden, een periode van herstel krijgen, ook bij de rechter. Oneerlijk, vinden advocaten. "Je moet als mens kennelijk perfect zijn", zegt advocaat Caroline Pronk. Zij voert voor haar cliënt Ikram al anderhalf jaar een juridische strijd met uitvoeringsinstantie DUO.

Ikram moet 10.000 euro terugbetalen omdat zij volgens DUO niet op tijd is ingeburgerd. Ze zegt de brief van DUO met dat besluit niet te hebben ontvangen. Bij een tweede brief, maanden later, kwam Ikram erachter dat een poststuk ontbrak.



Toen ze bezwaar maakte, verklaarde DUO dat 'niet-ontvankelijk'. Het bezwaar was buiten de zes weken-termijn ingediend.

## Juridisch mijnenveld

De rechtbank en de Raad van State gaven DUO gelijk. Ikram moet bewijzen dat ze de brief van DUO inderdaad niet heeft ontvangen. "Hoe toon je aan dat je een brief niet hebt gekregen? Dan moet je zes weken lang bij de brievenbus gaan staan met een camera om vast te leggen wat iemand er allemaal in stopt", zegt haar advocaat Pronk. "Een procedure is een soort mijnenveld: als je ergens één stapje verkeerd zet, stap je op een bestuursrechtelijke mijn en is de procedure definitief afgelopen."

De Raad van State stelde Ikram afgelopen week opnieuw in het ongelijk. DUO zegt dat het vanwege de privacy van de betrokkene niet op de zaak kan ingaan. Hun volledige reactie [lees je hier](#).

*Iets soortgelijks overkwam Rudy Veen uit Slochteren. Zijn huis heeft door aardgaswinning schade opgelopen. Hij maakte bezwaar tegen een compensatiebesluit van het Instituut Mijnbouwschade Groningen (IMG).*

1:29

'Bewijzen dat ik geen afleverbriefje had ontvangen'

Het IMG laat na vragen van *Nieuwsuur* weten dat het over het algemeen maatwerk toepast en dat het in dit geval de rechter is die geoordeeld heeft dat er geen reden is om aan de ontvangst te twijfelen. De volledige reactie [lees je hier](#).

## Toegang tot de rechtsstaat

Michiel Scheltema zette als regeringscommissaris de Algemene wet bestuursrecht (Awb) in de steigers in de jaren 90. Hij ziet hoe zijn wet verkeerd uitpakt. "Op een aantal punten, met name over de termijnen, heeft de interpretatie van de rechter mij verbaasd."

De termijnen in zijn wet zijn bij de totstandkoming destijds bewust kort gehouden omdat de wet er volgens Scheltema anders helemaal niet was gekomen, vanwege onenigheid bij ministeries. Nu vindt hij de tijd rijp om de wet aan te passen. "Je zou een veel langere termijn moeten hebben, zoals zes maanden. De burger is na zes weken de toegang tot de rechtsstaat kwijt. Waarom moet je die toegang sluiten, terwijl er geen enkel algemeen belang gediend is?"



Volgens deskundigen zijn er gelijkenissen met de toeslagenaffaire, waar burgers vanwege relatief kleine administratieve fouten volledige toeslagen moesten terugbetalen.

"Het vraagt best wel veel vermogen van een burger om binnen zes weken te begrijpen wat in een brief van de overheid staat, te begrijpen dat je nu bezwaar of beroep in moet stellen en ook nog uit te leggen wat niet klopt aan dat besluit", zegt hoogleraar bestuursrecht Ymre Schuurmans. "Mensen die het niet mee hebben zitten en de taal niet voldoende vaardig zijn, kunnen minder goed procederen. Het kan soms tegenzitten in je leven dat je het niet georganiseerd krijgt."



Datum  
16 december 2021

### **Vraag 1.**

Komt het voor dat HHNK bezwaren niet ontvankelijk verklaart omdat de termijn (iets) overschreden is? Zo ja, wil HHNK hier in de toekomst svp soepel mee omgaan?

### **Antwoord**

De bezwaartermijn van zes weken is een harde termijn in de Algemene wet bestuursrecht waar bestuursorganen niet omheen kunnen. Het is niet toegestaan die te verlengen of ervan af te wijken. Er kan soms sprake zijn van een verschoonbare termijnoverschrijding, maar de jurisprudentie op dat gebied is vrij strikt. Er is niet snel sprake van een verschoonbare termijnoverschrijding. Tot zover de formele kant.

Hoe wordt hiermee concreet omgegaan binnen HHNK? Hierbij is er sprake van een onderscheid tussen bezwaren die zich richten tegen belastingzaken en overige bezwaarschriften.

#### Belastingbezwaren:

Bestuursorganen hebben ongeacht de termijnoverschrijding altijd de mogelijkheid om 'ambtshalve' naar de bezwaren te kijken. Bij belastingbezwaren is het regel dat ook te doen. Als uit een te laat bezwaarschrift blijkt dat een aanslag niet correct is opgelegd, zal deze ambtshalve worden gecorrigeerd. Als na een te laat bezwaarschrift blijkt dat de aanslag wel correct is, wordt dat doorgaans aangegeven en wordt een ambtshalve uitleg gegeven inzake de bezwaren.

Bij een te laat bezwaarschrift bestaat er in beginsel geen mogelijkheid om een rechter inhoudelijk de bezwaren of de ambtshalve meegegeven uitleg te laten toetsen. Er staat wel beroep open tegen de niet-ontvankelijkverklaring. De rechter zal dan in beginsel alleen de ontvankelijkheid van het bezwaarschrift beoordelen en niet inhoudelijk ingaan op de zaak. Pas als de rechter van mening is dat de niet-ontvankelijkheidsverklaring fout is (bijvoorbeeld als er toch sprake is van een verschoonbare termijnoverschrijding), zal er inhoudelijk worden gekeken naar de bezwaren.

#### *Conclusie belastingbezwaren:*

Bij HHNK komt het bij belastingbezwaren voor dat een burger te laat bezwaar indient en dat het bezwaar formeel niet-ontvankelijk wordt verklaard. In dergelijke gevallen wordt er soepel mee omgegaan in die zin dat er doorgaans ambtshalve inhoudelijk iets over de bezwaren wordt gezegd, dan wel bij een terecht bezwaar, een correctie wordt uitgevoerd.

#### Overige bezwaren:

Alle bezwaren niet zijnde belastingbezwaren (die zijn uitgezonderd in de Verordening behandeling bezwaren) worden voorafgaand aan de behandeling hiervan door de Adviescommissie Bezwaren doorgestuurd naar het Team Mediation. Dit team gaat na of door middel van (pré)mediation de bezwaren kunnen worden opgelost, zodat niet formeel hoeft te worden beslist op het bezwaarschrift door het bevoegde bestuursorgaan. Het Team Mediation voelt zich hierin niet beperkt door vormfouten zoals (geringe) termijnoverschrijdingen en dergelijke. De afgelopen jaren worden 60 à 70% van de ingediende bezwaren op deze wijze vroegtijdig opgelost.

Op het moment dat de (pré)mediation niet slaagt wordt een bezwaar verder formeel in behandeling genomen. In die gevallen moet het bestuursorgaan rekening houden met de strikte regelgeving op het gebied van termijnoverschrijding en dergelijke.

#### *Conclusie overige bezwaren:*

Uit het meest actuele jaarverslag (2020) van de ingediende (overige) bezwaarschriften blijkt dat er, na behandeling van Team Mediation, geen sprake is ontvankelijkheidsverklaringen vanwege termijnoverschrijdingen. Dit betekent dat er inhoudelijk wordt beslist op de bezwaarschriften.